

Financiële analyse Provincie Utrecht

Uitgangspunten financieel beeld

Hoofdzakelijk op basis van openbare bronnen:

- Concept begroting 2021-2024
- Jaarrekening 2019
- CBS-statistieken
- Atlas van de lokale lasten Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

Ranking op basis van:

- Vergelijking benchmark landelijke gemiddelde provincies
- Vergelijking benchmark met peergroep*

*Referentie groep: Utrecht, Overijssel en Limburg

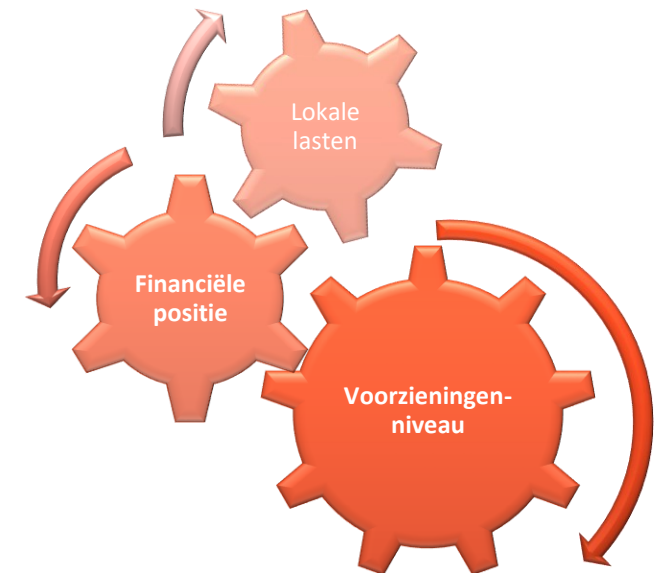
Financieel gezond

Financiële positie:

“Het vermogen van een provincie in relatie tot de exploitatie, met inachtneming van de risico's”

Dus:

- Breder dan reserves
- Breder dan het weerstandsvermogen
- Ook de toekomstige structurele exploitatielasten

Overall overzicht

Benchmark-analyse

	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland
Aantal inwoners per 31.12.2019	493.700	423.000	650.000	2.086.000	585.900	1.117.200	2.563.000	2.879.500	1.162.400	1.354.800	383.500	3.708.700
Oppervlakte (km ²)	2.680,39	2.412,31	5.748,77	5.136,31	2.959,68	2.209,85	5.082,06	4.091,93	3.420,74	1.560,05	2.933,44	3.307,86
Oppervlakte land (km ²)	2.632,65	1.411,63	3.335,62	4.963,71	2.323,94	2.146,61	4.905,46	2.664,82	3.319,00	1.485,46	1.782,10	2.700,07
Oppervlakte water (km ²)	47,74	1000,68	2.413,15	172,6	635,74	63,24	176,59	1.427,10	101,74	74,59	1.151,32	607,79
Lengte wegen (km)	7.578	3.699	8.991	20.641	6.708	11.455	22.811	13.495	13.605	7.057	7.004	16.550
"Groene druk" (<20 jaar) in%	38,5	42,2	39,4	38,2	33,3	31,8	35,8	35,0	40,0	39,0	37,9	37,3
"Grijze druk" (>65 jaar) in %	42,2	23,4	38,5	35,5	33,2	41,4	34,6	29,8	34,0	28,7	43,2	30,6

Referentie groep

Deloitte.

Toelichting op de financiële analyse

	Toelichting
1. Provinciale opcenten	Het belastingtarief bedraagt € 73,60. Dit is lager dan het gemiddelde van de andere provincies.
2. Weerstandsvermogen	De weerstandsratio bedraagt 5,1 in 2019, daalt daarna op grond van de begroting, maar kan beschouwd worden als goed. De ratio ligt wel onder het niveau van het landelijke gemiddelde (5,3). Onderlinge vergelijkbaarheid provincies is echter lastig door verschillen in uitgangspunten. De weerstandsratio op basis van de reserve weerstandsvermogen is voor de periode 2021-2014 begroot op 1,9. Dit ligt binnen de bandbreedte 1,4 en 2,0 en wordt als positief beschouwd.
3. Schuldpositie	De debt ratio (de verhouding tussen de schulden en het totale vermogen) en de netto schuldquote nemen fors toe (i.c. verslechteren) in 2020 en 2021 als gevolg van de forse investeringen en de daarvoor benodigde financiering. De ratio's zijn slechter dan gemiddeld.
4. Reserve positie	Het eigen vermogen van de provincie Utrecht bedraagt in 2019 € 413 per inwoner, maar daalt naar € 298 per inwoner in 2021. Dit bedrag is behoorlijk lager dan bij de meeste provincies. Uitgaande van de meerjarenbegroting daalt het eigen vermogen per inwoner de komende jaren verder.
5. Aanwending externe financiering	Tot en met 2019 was er geen sprake van externe financiering. In 2020 en 2021 ontstaat een financieringsbehoefte door de investeringen.
6. Nog te dekken kapitaallasten in de toekomst	Het verschil tussen de (im)materiële vaste activa -/- reserves per inwoner bedraagt in 2019 - € 57, wat in 2021 is omgeslagen naar + € 245 per inwoner. De andere provincies laten een gunstiger beeld zien.
7. Grondexploitatie	De voorraden per inwoner bedragen € 19. Dit is lager dan bij de andere provincies waar er sprake is van grondexploitatie.
8. Voorzieningen	De voorziening verplichtingen en verliezen bedraagt € 13 per inwoner. Dit is lager dan in de meeste andere provincies. De voorziening inzake onderhoudsverplichtingen is bij de provincie € 0. Dit geldt voor de meeste andere provincies.
9. Begroting 2021-2024	De begrotingen in de komende jaren zijn sluitend. Het eigen vermogen neemt echter af van € 559 miljoen in 2019 naar € 274 miljoen in 2024 .
10. EMU-saldo	Het EMU-saldo bedraagt € 205 miljoen. Dit is lager dan in de meeste andere provincies.
11. Garantstellingen	De provincie Utrecht heeft gewaarborgde geldleningen per inwoner ad € 14 en ligt daarmee in lijn met het gemiddelde van de andere provincies.

Financiële analyse

Analyse op basis van de jaarstukken 2019 en begroting 2021

Indicator
1. Provinciale opcenten
2. Weerstandsvermogen
3. Schuldpositie
4. Reservepositie
5. Aanwending externe financiering
6. Nog te dekken kapitaallasten in de toekomst
7. Grondexploitatie
8. Voorzieningen
9. Begroting 2021-2024
10. EMU Saldo
11. Garantstellingen

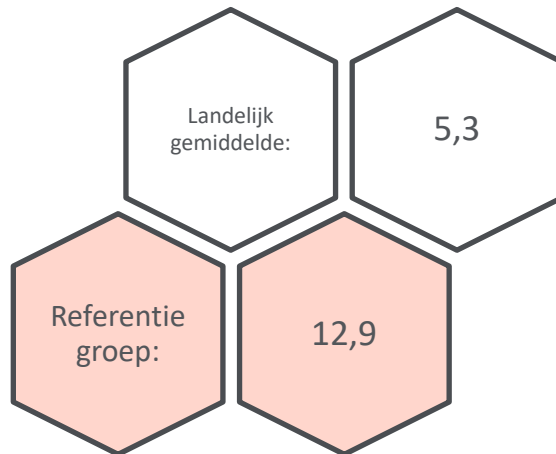

1. Provinciale opcenten

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Groningen	91,8	90,4	89,3	88,6	88,9	88,4	87,1
Friesland	87	71,1	70,0	69,4	68,8	94,1	90,3
Drenthe	92	92,0	92,0	92,0	92,0	90,3	88,3
Overijssel	79,9	79,9	79,9	79,9	79,9	79,9	79,9
Gelderland	87,2	89,2	89,2	89,2	88,7	89,3	87,1
Utrecht	73,6	72,6	72,6	72,6	72,6	72,6	72,6
Noord-Holland	67,9	67,9	67,9	67,9	67,9	67,9	67,9
Zuid-Holland	90,4	90,4	90,4	91,4	92,0	95,0	95,0
Zeeland	89,1	89,1	82,3	82,3	82,3	78,3	78,3
Noord-Brabant	78	76,1	76,1	76,1	76,1	76,1	75,8
Limburg	77,9	77,9	77,9	77,9	77,9	77,9	76,6
Flevoland	80,6	79,8	79,0	78,2	77,4	76,6	76,6
Landelijk gemiddelde	83,0	81,4	80,6	80,5	80,4	82,2	81,3
Gemiddelde referentie groep	77,1	76,8	76,8	76,8	76,8	76,8	76,4

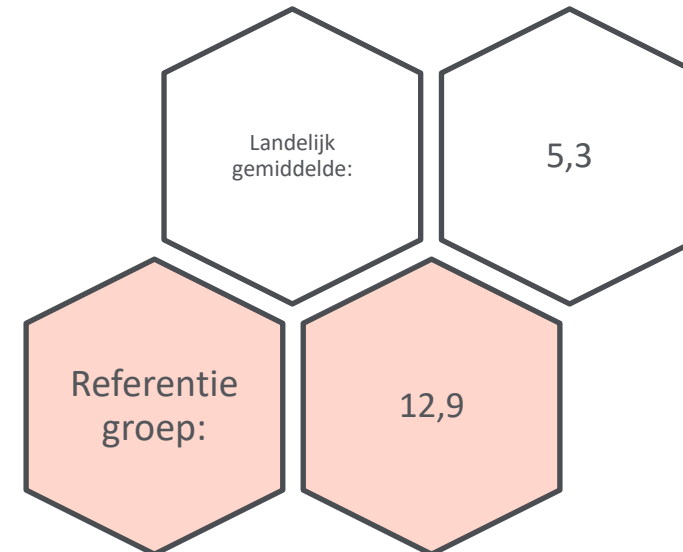
2. Weerstandsvermogen provincie Utrecht

Conform Jaarrekening (x € 1 mln.)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Weerstandscapaciteit (WC)	48,2	52,5	55,5	54,4	76,4	77,8
Risicoprofiel (RP)	29,8	29,7	26,6	29,8	29,7	15,4
Ratio WC/RP	1,6	1,8	2,1	1,8	2,6	5,1

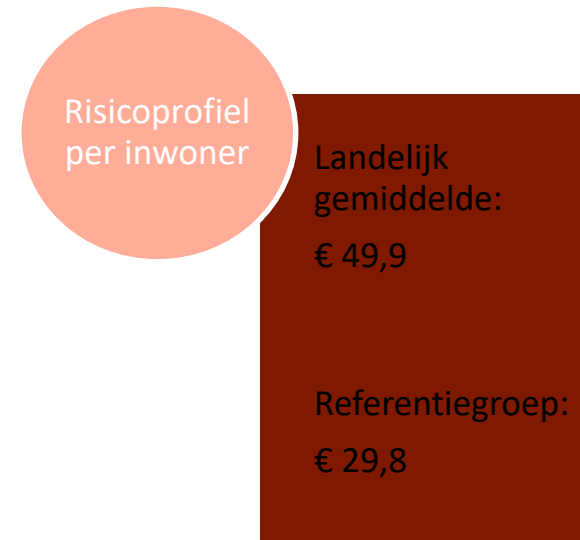
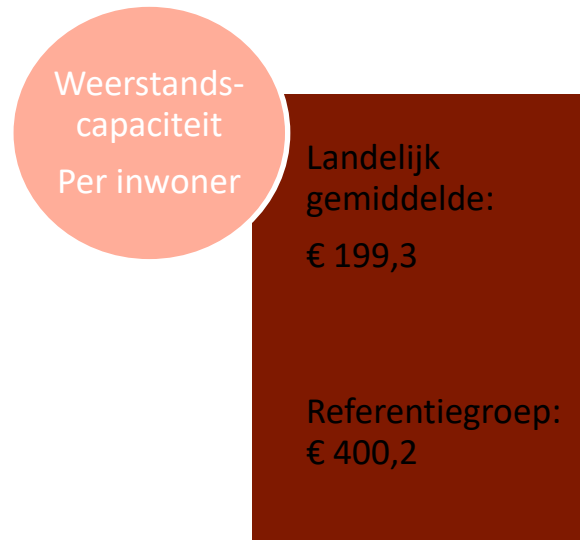
2. Weerstandsvermogen

Jaarrekening 2019 (x € 1 mln.)	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland
Weerstandscapaciteit	31,2	12,1	349,9	5,1	24,2	1.107,0	182,6	518,4	177,0	77,8	31,6	678,0
Risicoprofiel	18,4	9,7	186,4	2,4	30,0	22,0	193,6	27,4	67,9	15,4	6,9	25,1
Ratio weerstandscapaciteit/ Risicoprofiel	1,7	1,2	1,9	2,1	0,8	50,3	0,9	18,9	2,6	5,1	4,6	27,0

2. Weerstandsvermogen

Jaarrekening 2019 (in €)	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland
Weerstandscapaciteit per inwoner	63,3	28,6	538,3	2,4	41,4	990,9	71,2	180,0	152,3	57,4	82,4	182,8
Risicoprofiel per inwoner	37,3	22,9	286,8	1,1	51,2	19,7	75,5	9,5	58,4	11,4	18,0	6,8

3. Schuldenpositie provincie Utrecht

	Landelijk gemiddelde	Referentie groep	Utrecht					
	2019	2019	2016	2017	2018	2019	B2020	B2021
Debt Ratio	25%	21%	40%	45%	37%	33%	44%	53%
Netto schuld (x € 1 mln.)	-659	-681	-259	-125	-138	-70	254	353
Netto schuld/ exploitatie	-114%	-140%	-48%	-24%	-39%	-18%	54%	74%
Netto schuld/ balanstotaal	-25%	-35%	-31%	-14%	-16%	-8%	29%	39%
Netto schuld per inwoner (in €)	-481	-592	-201	-97	-103	-52	187	261

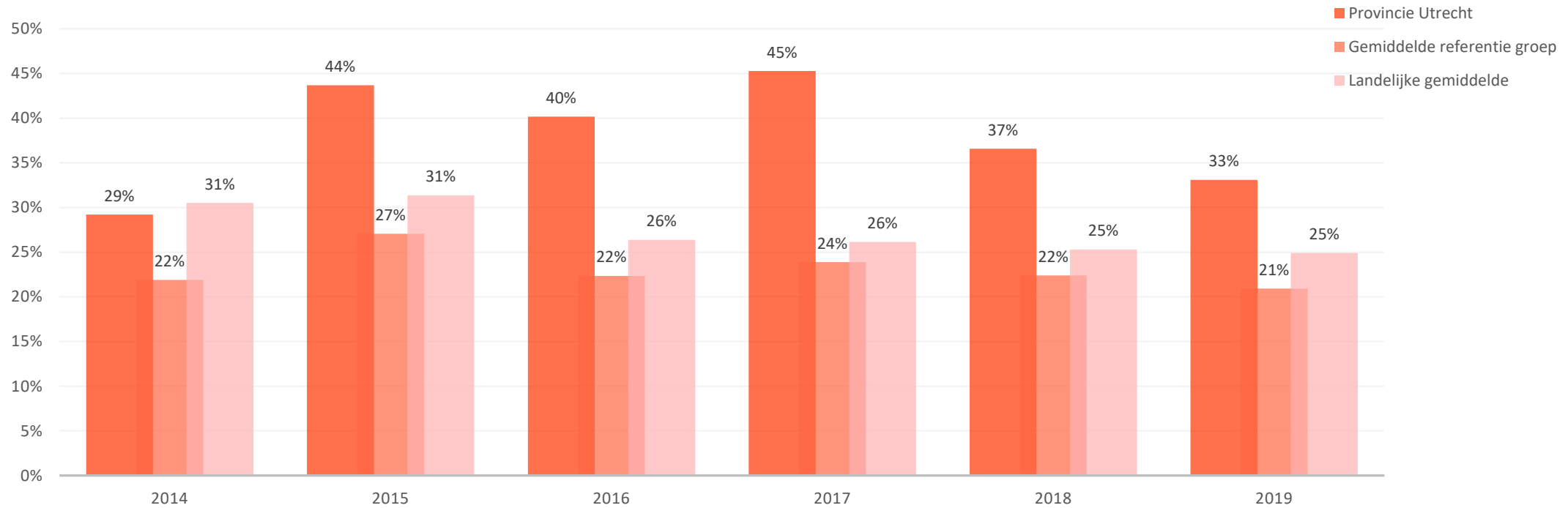
Netto schuldquote	2016	2017	2018	2019	B2020	B2021
Ongecorrigeerd voor verstrekte geldleningen	43%	43%	30%	16%	64%	88%
Gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen	45%	44%	31%	17%	63%	87%

Debt-ratio: Schulden (kort en lang) in een % van het balanstotaal

Netto schuld: Vaste schulden + vlottende passiva -/-financiële vaste activa (excl. Kapitaalverstrekkingen) -/-vlottende activa (excl. Voorraden)

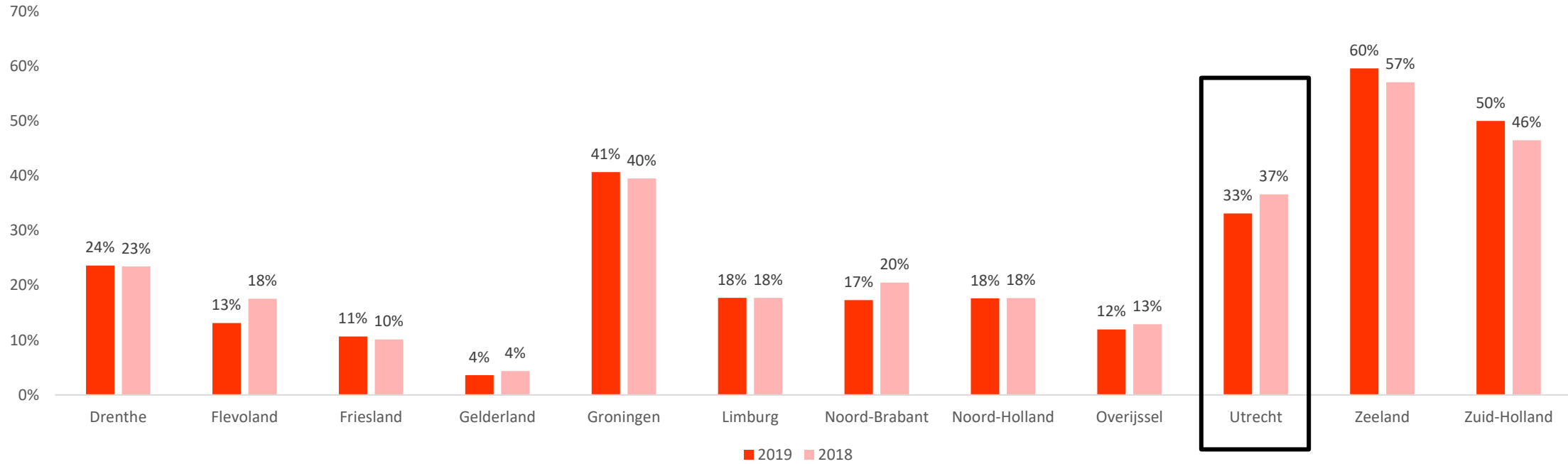
3. Schuldenpositie

Debt ratio

3. Schuldenpositie

Debt Ratio

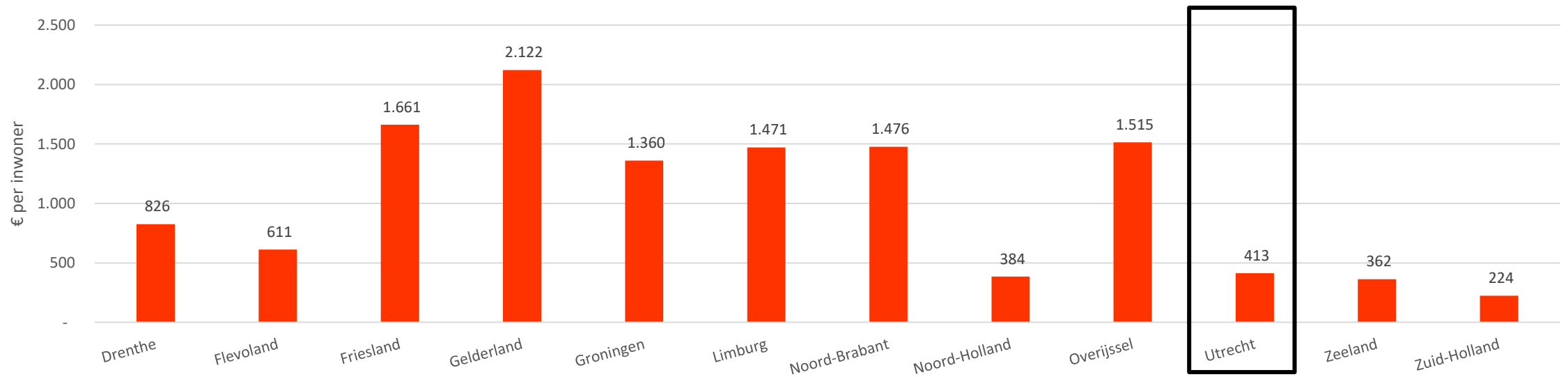

Landelijk gemiddelde: 25%

Referentie groep: 21%

4. Reservepositie

Eigen vermogen per inwoner

Eigen vermogen per inwoner
Landelijk gemiddelde: € 1.092

Eigen vermogen per inwoner
Referentie groep: € 1.133

4. Reservepositie provincie Utrecht

Bedragen x € 1 mln.	2016	2017	2018	2019	B2020	B2021
Algemene reserve	55,6	54,4	76,4	77,7	111,3	154,9
Bestemmingsreserve	416,9	367,9	462,6	448,4	357,6	249,2
Resultaat na bestemming	0,1	32,6	4,8	33,1	0	0
Totaal eigen vermogen	472,7	455,0	543,9	559,3	468,9	404,1
Solvabiliteit (Eigen vermogen / Totaal vermogen)	57%	52%	61%	65%	54%	45%
Eigen vermogen in % van de exploitatie	88%	87%	155%	142%	100%	85%
Eigen vermogen per inwoner (in €)	368	351	405	413	346	298

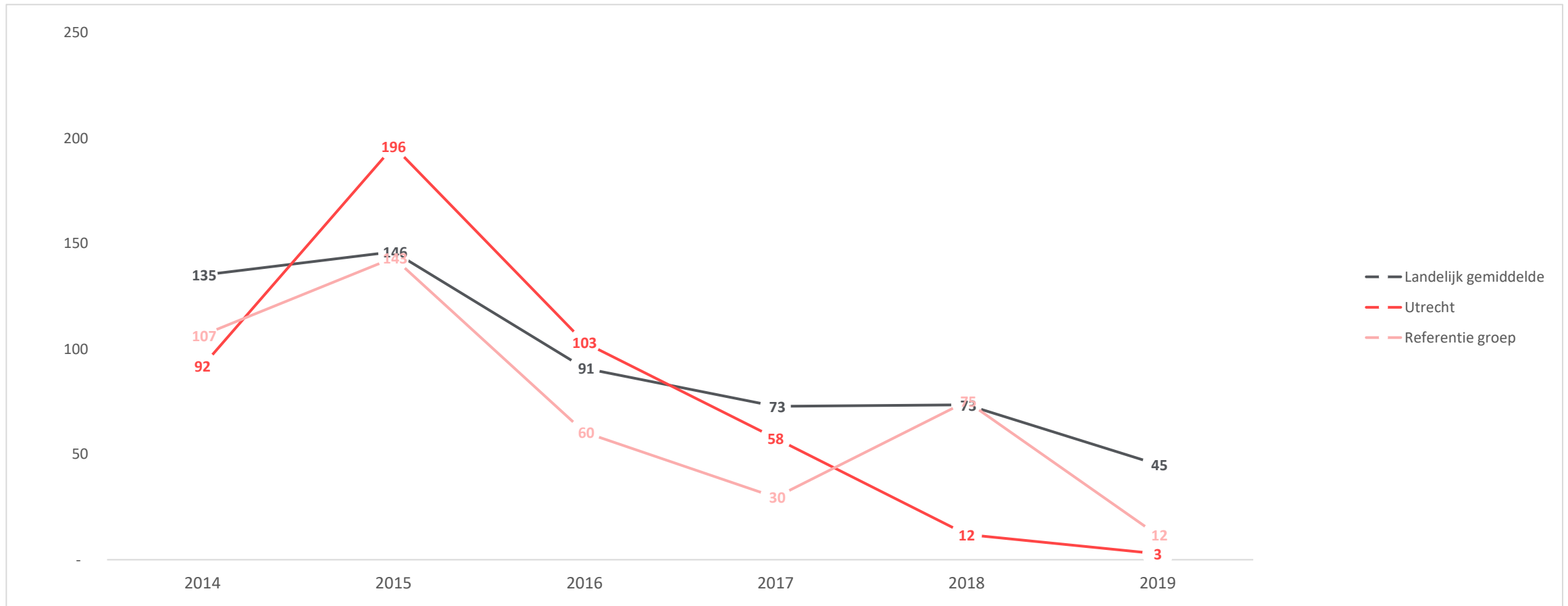
5. Aanwending externe financiering provincie Utrecht

Bedragen x € 1 mln.	2016	2017	2018	2019	B2020	B2021
(Im)materiële vaste activa	196	263	391	481	708	736
Inzet financiering FVA en GREX						
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	0	0	0	0	8	8
Uitgezette leningen	7	6	5	5	4	4
Overige uitzettingen > 1jaar	25	21	25	25	25	25
Grondexploitaties	45	57	8	2	2	7
Bijdragen aan activa in eigendom derden	0	0	31	31	30	29
Totaal	77	84	69	63	69	73
Langlopende schulden	-	-	-	-	118	220
Werkkapitaal (vlottende passiva -/- vlottende activa)	-271	-185	-141	-66	141	134
Externe financiering	-271	-185	-141	-66	259	354

5. Aanwending externe financiering provincie Utrecht

Nog te besteden specifieke uitkeringen per inwoner 2014-2019

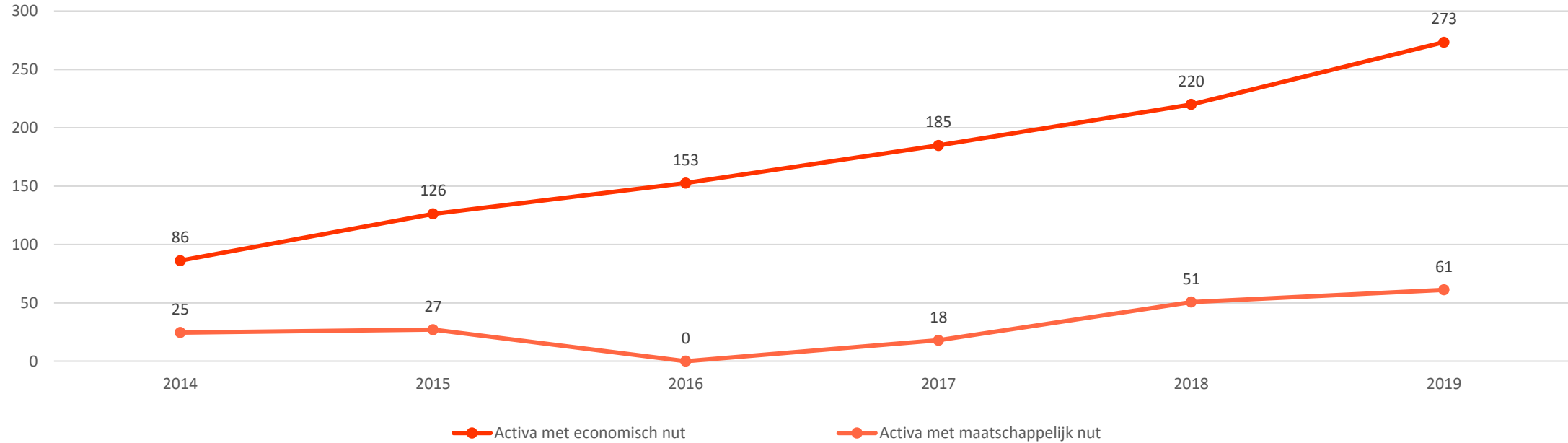
Bedrag per inwoner

6. Nog te dekken kapitaallasten in de toekomst provincie Utrecht

Materiële vaste activa provincie Utrecht 2014-2019

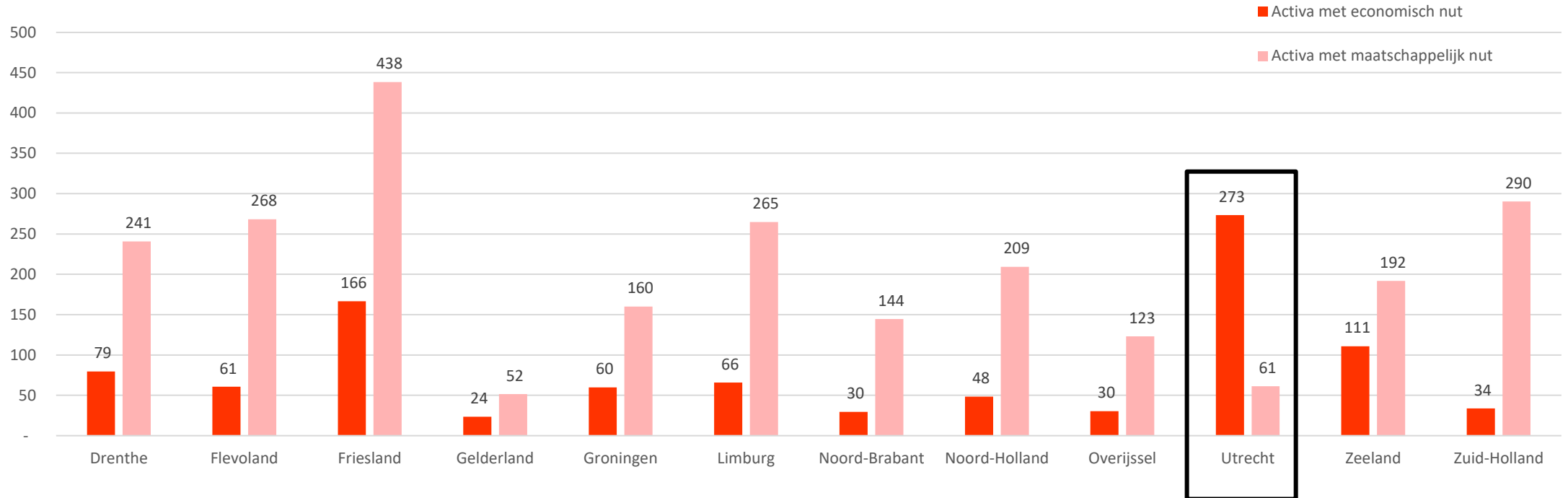
Bedrag per inwoner

6. Nog te dekken kapitaallasten in de toekomst

Materiële vaste activa provincies 2019

Bedrag per inwoner

6. Nog te dekken kapitaallasten in de toekomst provincie Utrecht

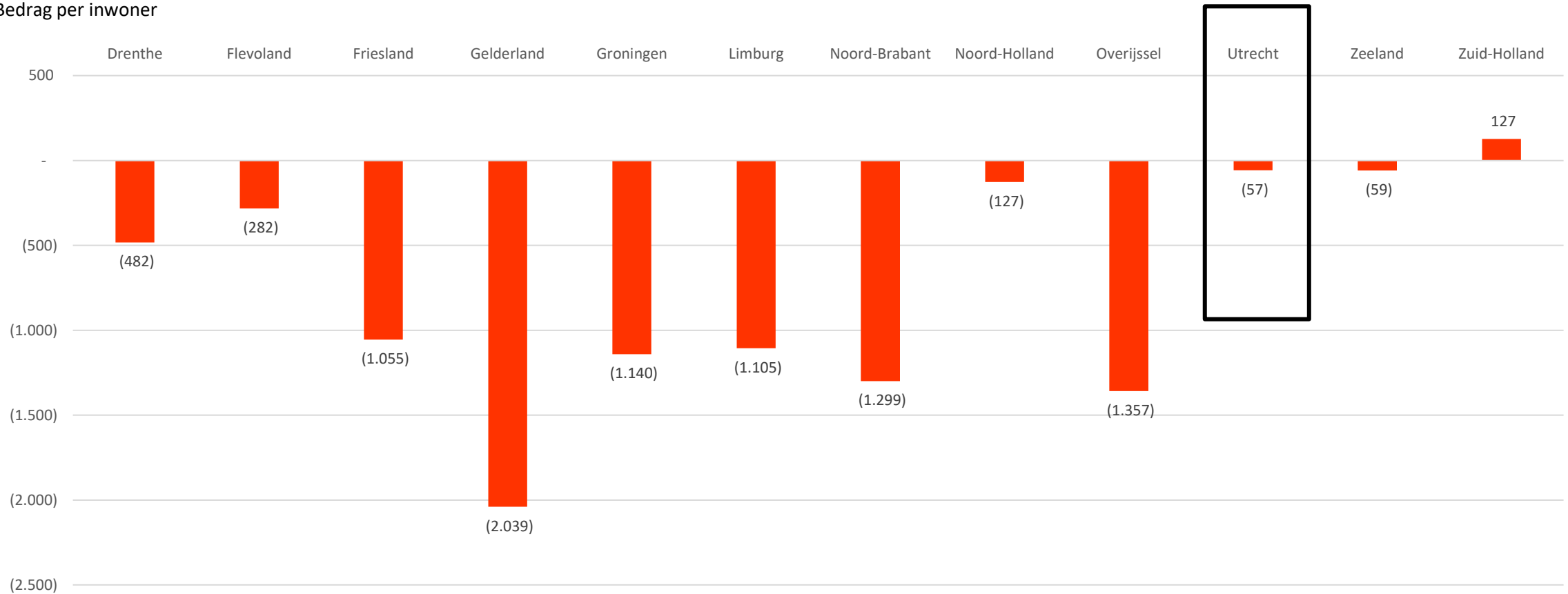
(im)materiële vaste activa -/- eigen vermogen per inwoner

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	B2020	B2021
(im)materiële vaste activa -/- reserves (in €)	-274.386.000	-238.065.000	-276.708.000	-192.331.000	-152.803.000	-77.886.000	239.119.000	332.720.000
(im)materiële vaste activa -/- reserves in % van de exploitatie	-56%	-56%	-51%	-37%	-44%	-20%	51%	70%
(im)materiële vaste activa -/- reserves per inwoner	-217	-187	-215	-148	-114	-57	176	245

6. Nog te dekken kapitaallasten in de toekomst

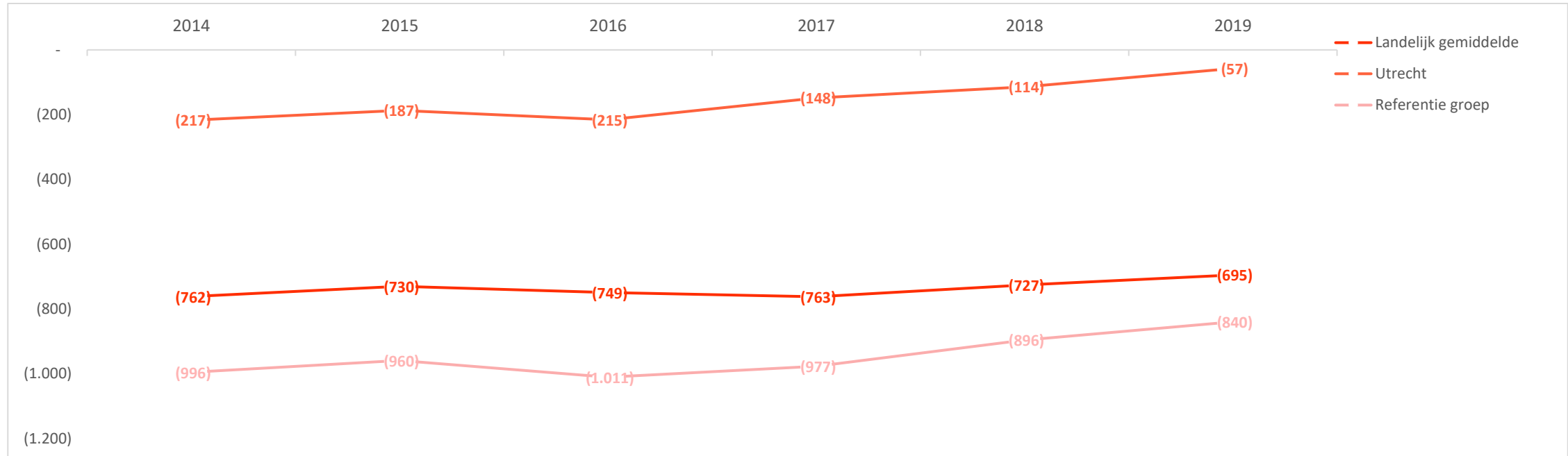
(im)materiële vaste activa -/- eigen vermogen per inwoner 2019

Bedrag per inwoner

6. Nog te dekken kapitaallasten in de toekomst

(im)materiële vaste activa -/- eigen vermogen per inwoner

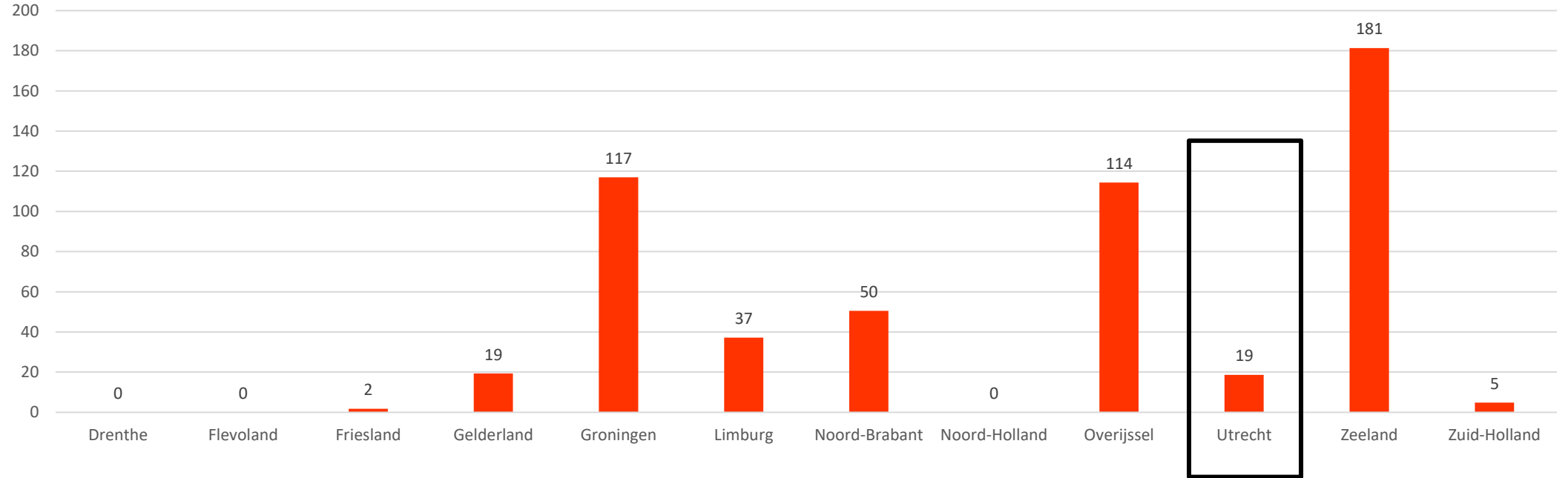

Kapitaallasten nog met inwoners te verrekenen: boekwaarde van de materiële vaste activa minus het eigen vermogen per inwoner. Dit netto bedrag geeft aan in hoeverre de provincie in de toekomst investeringen uit het verleden nog moet terugverdienen. Hoe hoger dit bedrag, des te minder de flexibiliteit van de begroting op korte termijn.

7. Grondexploitatie

Vorraden provincies 2019

Vorraden per inwoner
Landelijk gemiddelde: € 30

Vorraden per inwoner
Referentie groep: € 53

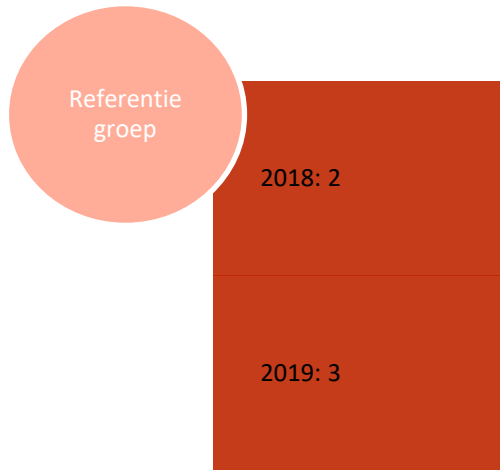
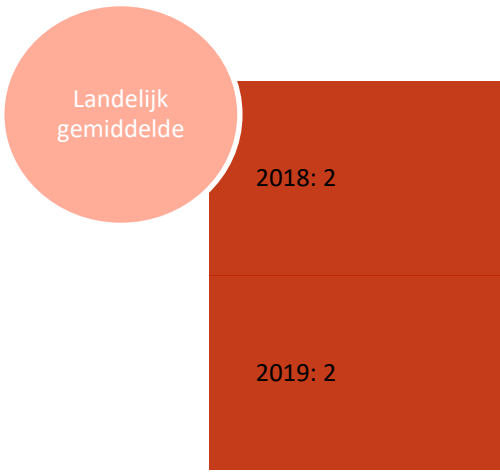
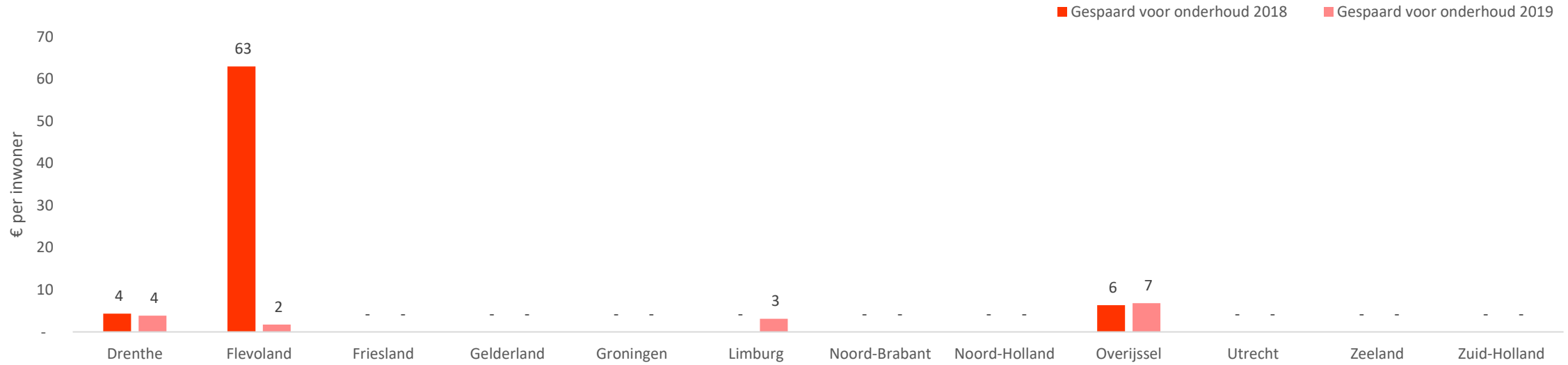
8. Voorzieningen

Voorzieningen 2014-2019

Bedragen x € 1 mln.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	B2020	B2021
Voorzieningen 1 januari	41	41	49	27	19	18	18	16
Mutaties	0	8	-22	-7	-2	0	-2	-1
Voorzieningen 31 december	41	49	27	19	18	18	16	15
- Voorzieningen verplichtingen en risico's	16	23	27	19	18	18	NB	NB
- Voorzieningen onderhoud	25	26	0	0	0	0	NB	NB

8. Voorzieningen

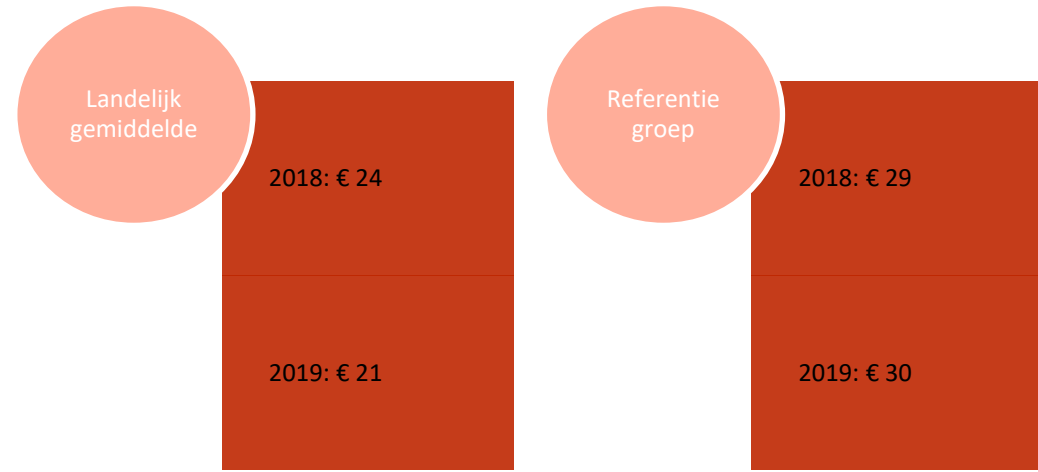
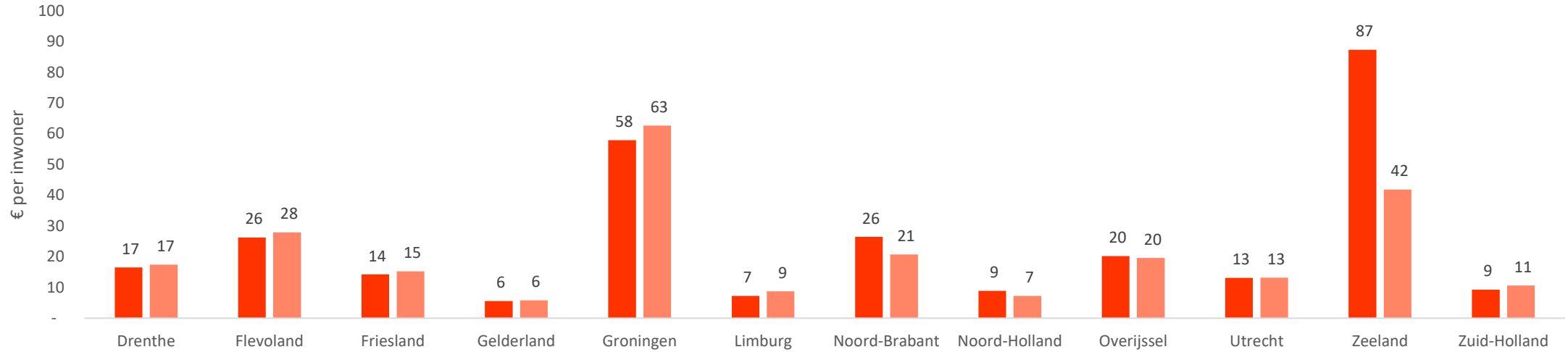
Voorzieningen sparen voor onderhoud

8. Voorzieningen

Voorziening inzake verplichtingen en verliezen

■ Voorziening inzake verplichtingen en verliezen 2018   ■ Voorziening inzake verplichtingen en verliezen 2019

9. Conceptbegroting 2021-2024

Conceptbegroting 2021-2024 (x € 1.000)	B2021	B2022	B2023	B2024
Totale baten (excl. storting reserves)	404.819	406.780	413.152	411.902
Totale lasten (excl. storting reserves)	469.693	474.695	464.039	422.713
Resultaat van baten en lasten	-64.875	-67.915	-50.887	-10.811
Mutaties in de reserves (dotatie aan reserves = positief)	64.875	67.915	50.887	10.811
Totaal resultaat (voordelig resultaat = positief)	0	0	0	0
Resultaat van baten en lasten in % van totale lasten	0%	0%	0%	0%

9. Conceptbegroting 2021-2024

Conform Conceptbegroting 2021 (x € 1 mln.)	B2021	B2022	B2023	B2024
Reserve weerstandsvermogen	47,9	47,9	47,9	47,9
Risicoprofiel (RP)	25,3	25,3	25,3	25,3
Ratio WC/RP	1,9	1,9	1,9	1,9

Utrecht (x € 1.000)	B2021	B2022	B2023	B2024
Eigen Vermogen	404.098	336.183	285.296	274.485

Utrecht (x € 1.000)	B2021	B2022	B2023	B2024
Voorziening 1 januari	15.923	14.871	14.203	13.778
Mutaties	-1.052	-668	-425	-254
Voorziening 31 december	14.871	14.203	13.778	13.524

9. Conceptbegroting 2021-2024

Kengetallen

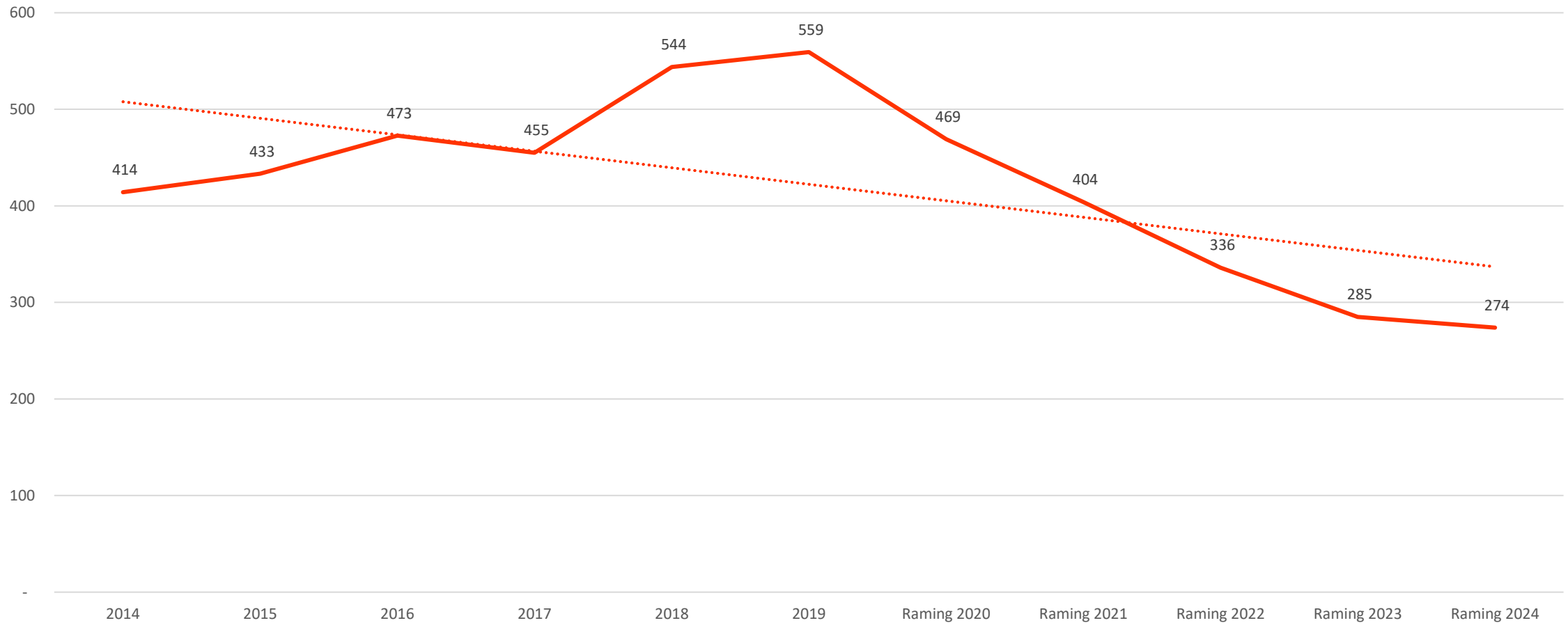
Bedragen x € 1.000

	B2021	B2022	B2023	B2024
Solvabiliteit	45%	38%	32%	30%
Debt ratio	53%	61%	66%	68%
Netto schuldquote	87%	103%	117%	127%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen	87%	103%	117%	126%

9. Conceptbegroting 2021-2024

Eigen vermogen 2014-2024

Bedragen x 1 mln.

9. Conceptbegroting 2021-2024

Structureel sluitende begroting 2021-2024 Utrecht

Bedragen x € 1.000

	B2021	B2022	B2023	B2024
Resultaat van baten en lasten (incl. reserves) (voordelig = positief)	0	0	0	0
Saldo incidentele lasten en baten (incl. reserves) (voordelig = positief)	-4.524	-2.816	-3.254	-5.118
Resultaat van baten en lasten exclusief incidentele baten en lasten (a)	4.524	2.816	3.254	5.118
Structureel evenwicht? (a > 0)	0	0	0	0

	B2021	B2022	B2023	B2024
Incidentele lasten (inclusief stortingen in reserves)	187.464	97.662	84.064	32.904
Incidentele baten (inclusief onttrekkingen aan reserves)	182.940	94.846	80.810	27.786
Saldo incidentele baten en lasten	-4.524	-2.816	-3.254	-5.118

9. Begroting/realisatie

Bedragen x € 1.000

2016	Begroting	Werkelijk	Verschil	%Verschil
Baten	493.594	579.595	86.001	17%
Lasten	527.555	540.089	12.534	2%
Saldo	-33.961	39.506	73.467	-216%

Bedragen x € 1.000

2018	Begroting	Werkelijk	Verschil	%Verschil
Baten	398.576	439.560	40.984	10%
Lasten	435.151	350.553	-84.598	-19%
Saldo	-36.575	89.007	125.582	-343%

Bedragen x € 1.000

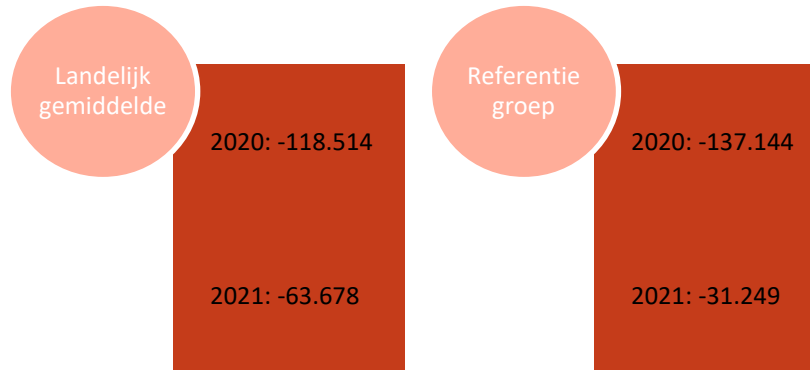
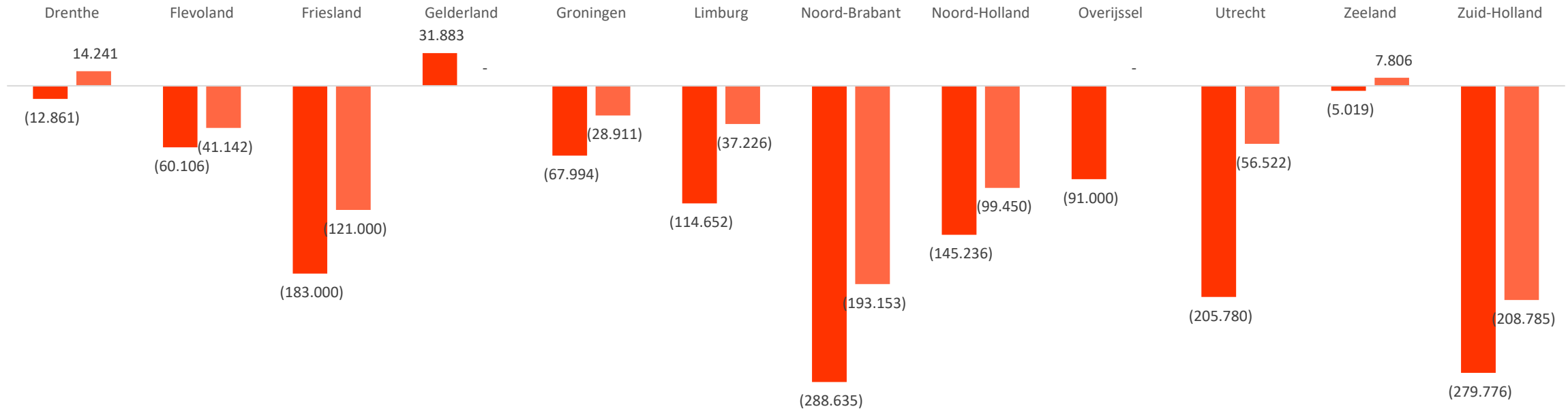
2017	Begroting	Werkelijk	Verschil	%Verschil
Baten	383.806	507.002	123.196	32%
Lasten	400.964	524.695	123.731	31%
Saldo	-17.158	-17.693	-535	3%

Bedragen x € 1.000

2019	Begroting	Werkelijk	Verschil	%Verschil
Baten	386.855	409.408	22.553	6%
Lasten	454.268	394.167	-60.101	-13%
Saldo	-67.413	15.241	82.654	-123%

10. EMU saldo (o.b.v. begroting 2020)

■ Begroting 2020 ■ Begroting 2021

10. EMU saldo

Begroting 2020

Berekening EMU-Saldo

BEREKENING EMU-SALDO				
	2020	2021	2022	2023
Omschrijving	x € 1.000			
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-62.557	-64.586	-53.994	-39.590
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	20.631	27.097	32.483	31.373
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	952	952	952	952
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	158.678	24.707	16.631	47.791
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	437	0	5.000	25.000
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	452	1.328	21.488	52
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	20.101	10.836	6.248	5.582
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	16.015	16.228	19.407	19.678
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	2.931	1.998	1.290	1.002
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0
11 Verkoop van effecten:				
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-205.780	-56.522	1.167	-16.910

Concept Begroting 2021

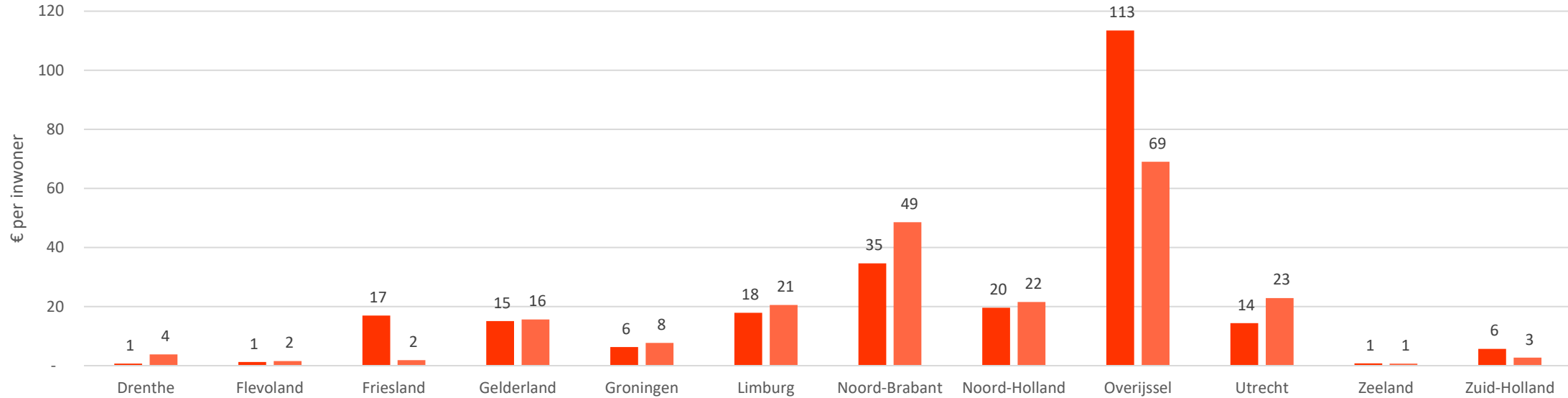
Omschrijving	T-1	T	T+1
	2020	2021	2022
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
	Volgens realisatie tot en met sept. 2020, aangevuld met raming resterende ...	Volgens begroting 2021	Volgens meerjarenraming in begroting 2022
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-82.491	-64.875	-67.915
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	226.669	28.726	-5.178
3. Mutatie voorzieningen	-1.979	-1.052	-668
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	79	4.747	2.923
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-311.218	-99.400	-66.328

11. Garantstellingen

Gewaarborgde geldleningen

per inwoner 2019

per inwoner 2018

Landelijk gemiddelde

2019: € 22

2018: € 21

Referentie groep

2019: € 47

2018: € 37

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms and their related entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.nl/about to learn more.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 286,000 people make an impact that matters at www.deloitte.nl.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.